L'i
L'independent de Badalona
IndependentBDN

Setmanari gratuït. Número 12
13 de juliol de 2018

Badalona, història de l'anís

El Museu de Badalona obre les portes de la històrica fàbrica d'Anís del Mono, joia patrimonial que encara acull la producció íntegra del licor **P13**

Premis literaris Ciutat de Badalona de rècord

El certamen local ha rebut més obres que mai: quasi 150; els guanyadors es coneixeran el 25 de juliol **P12**

Una de les persones de la tancada de Badalona Foto: Augusto Magaña

La lluita constant pels papers

Un grup de veïns i veïnes de Badalona organitzen accions reivindicatives per demanar la flexibilització dels processos migratoris i pressionar al Govern per obtenir papers sense contracte i nacionalitat sense examen. Formen part d'un moviment de 'tancades d'immigrants' que s'ha estès per tota Catalunya els últims mesos, per aconseguir canvis en la Llei d'Estrangeria. **P2-3**

El tema

Tancar-se per ser més lliures

Un grup de veïns i veïnes de Badalona organitzen accions reivindicatives per demanar la flexibilització dels processos migratoris i pressionar al Govern per obtenir papers sense contracte i nacionalitat sense examen

Augusto Magaña

El passat 4 de juliol, el vaixell de l'entitat badalonina Proactiva Open Arms va atracar en el Port de Barcelona amb seixanta persones que van ser rescatades en el Mediterrani quan intentaven arribar a Europa des de Líbia.

La notícia -la segona d'aquest tipus en aquest any- va provocar en els mitjans de comunicació i en certs sectors de la societat la sensació que l'Espanya de Pedro Sánchez es convertia en un país d'acolliment per a les persones estrangeres.

Però la realitat dista molt d'aquestes anàlisis massa optimistes, ja que els immigrants que volen establir la seva vida al país continuen tenint moltes traves per poder fer-ho.

I així ho porten denunciant, des de fa més de dos mesos, diversos grups d'immigrants que han decidit tancar-se en locals de Barcelona, L'Hospitalet, Blanes i Badalona fins a aconseguir papers per a tots.

Els membres de la tancada mostren una pancarta reivindicativa Foto: Augusto Magaña

"Fins que no canviï la llei continuarem amb la tancada"

"Fins que no canviï la llei nosaltres continuarem amb la tancada. La gent està molt desesperada", explica Mian Khalid, un ciutadà pakistanès que participa en la tancada de Badalona.

Les seves reclamacions són molt clares: nacionalitat sense exàmens, empadronament per tothom, papers sense contracte i, sobretot, la derogació d'una Llei d'Estrangeria que fa que hagin d'estar sempre amb el perill de trobar-se en una situació d'irregularitat. ●

El tancament de Badalona, punt de solidaritat migratòria

A Badalona, els col·lectius que promouen el tancament han ocupat un local municipal en desús, on des de finals de maig un grup més o menys estable de set persones passa el dia i, algunes vegades, les nits.

No poden ser més, perquè a l'establiment només disposen de dues habitacions improvisades, on caben molt justets. Però la idea és que el local serveixi com un punt de reunió per organitzar les accions propagandístiques per fer visibles les seves reclamacions.

L'espai es troba al barri de la Salut i en poc més d'un mes s'ha convertit en un lloc de referència on els immigrants acuden per buscar ajuda. Així va passar amb la Najia, que es va apropar al local perquè a més de sense papers s'havia quedat sense llar i sense diners.

La Najia (hem amagat el cognom, per evitar-li possibles problemes administratius) fa només quatre dies que havia arribat a Espanya des del Pakistan amb un visat de turista, però la seva intenció és quedar-se. "He vingut per buscar feina i una millor vida. Vaig tenir molts problemes al meu país i vaig demanar diners a amics i família per pagar-me el visat", assenyala.

Va tenir la sort de conèixer a Khalid, que la va portar fins a la tancada. Allà, la Plataforma de Suport —un grup de gent local de diversos col·lectius, entitats i partits polítics de la ciutat— li va explicar tot el que havia de fer per regularitzar la seva situació.

"El primer que ha de fer és empadronar-se, perquè és el primer pas per regularitzar-se. A partir de llavors li comença a contar el temps de residència", subratlla Ferran Moreno, un dels membres de la plataforma.

Mian Khalid vol accedir a la nacionalitat sense haver d'examinar-se Foto: A.M.

L'empadronament: el primer obstacle

Mohammad Ansar davant d'una propaganda fora del local de la tancada Foto: A.M.

La Resolució del 16 de març de 2015, sobre instruccions tècniques per la gestió del padró municipal, reconeix que totes les administracions locals estan obligades a empadronar a qualsevol persona que visqui al municipi, fins i tot aquelles que no tenen un domicili fix o que viuen al carrer.

Però, tot i això, moltes vegades els immigrants es troben en situacions que els impossibiliten l'empadronament. Per exemple, com explica Moreno, "molts immigrants destrueixen els seus documents per por a ser deportats o patir devolucions en calent".

Des de la tancada (amb l'ajuda del Servei d'Estadística i Població de l'Ajuntament de Badalona) van interposar una reclamació al Consell d'Empadronament, perquè consideren que "hi ha una contradicció" a la llei, ja que moltes vegades els estrangers sense documentació no poden empadronar-se, encara que visquin a la localitat.

Per a un immigrant en procés de regularització, la manca del padró pot significar molts problemes, com la manca d'una targeta sanitària. "Moltes vegades des d'Hisenda envien cartes a domicilis on ja no viuen i, clar, passen els terminis i arriben les multes i a molts els hi poden embargar els comptes bancaris fins i tot", ressalta Moreno.

A més, també s'ha de tenir en compte que els estrangers no-comunitaris han de renovar el seu padró cada dos anys (cosa que no passa amb els ciutadans europeus). Moreno creu que les administracions s'aprofiten del fet que, amb les preocupacions que tenen, s'obliden que cada dos anys han de renovar el padró. "I si el padró caduca o no t'has empadronat, llavors és com si no existís", destaca.

I si no existeixen als registres, tampoc els hi compta el temps que porten al país per poder regularitzar-se.

Propaganda de les reivindicacions de la tancada Foto: A.M.

El cercle viciós de la irregularitat

La Llei d'Estrangeria del 2000 reconeix només una forma d'aconseguir la residència a Espanya per a les persones de fora de la Unió Europea i que no tinguin familiars residents. "Necessites estar almenys tres anys en situació irregular, demostrar que coneixes el castellà, acreditar que no tens antecedents penals al teu país d'origen i que tens un contracte de treball d'un any i 40 hores setmanals", indica Xavier Muñoz Soriano, advocat especialitzat en matèria migratòria.

Des de la tancada denuncien "l'absurditat" d'haver de viure tres anys en situació irregular, perquè no tenen cap altra opció, i el "cercle viciós" que suposa aquesta llei, ja que han d'aconseguir primer un contracte laboral (en unes condicions gairebé inexistents en l'actualitat) per poder obtenir el permís laboral. "La llei fomenta que hi hagi persones en situació irregular", ressalta Muñoz.

A més, des dels col·lectius d'immigrants critiquen també que els processos administratius per sol·licitar la residència són molt llargs i posen moltes traves als immigrants. "Molts d'ells han de recórrer a un advocat o a una ONG per demanar una cita per la qual, pot ser, han d'esperar un any. Hi ha cues immenses a l'oficina d'estrangeria i fins i tot hi ha gent que dorm al carrer per esperar", assegura Moreno.

El problema és que moltes vegades durant aquest temps que passa d'ençà que demanen la cita fins a la seva data hi ha documents que caduquen, molts dels quals han de demanar-los als seus països d'origen. Això fa que els immigrants hagin de tornar a començar els processos una vegada i una altra, eternitzant la regularització.

A més, com que els permisos de residència s'han de renovar cada cinc anys, també es poden produir situacions d'irregularitat sobrevinguda. Per exemple, si a una persona se li ha caducat el contracte de feina i no aconsegueix un de nou dins del termini establert, poden denegar-li la renovació del seu permís de residència.

Pot passar, llavors, que una persona que fa més de vuit anys que viu a Espanya de sobte sigui detingut, enviat a un Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) i després deportat. Tot per no haver aconseguit un contracte de quaranta hores setmanals.

Moltes vegades, l'única solució per evitar aquesta irregularitat sobrevinguda és aconseguir la nacionalitat espanyola. Un tràmit que tampoc està absent de traves.

El laberint per obtenir la nacionalitat

Khalid es troba en aquests moments buscant la nacionalitat espanyola. Però ell mateix assegura que, després de disset anys a Espanya, té poques esperances d'aconseguir-ho. Tot i que es defensa molt bé en castellà parlat, no se sent capaç de superar l'examen de llengua que exigeix el Govern. "Cada setmana hauria d'anar dos dies a classes, quan aquests dies són dies que jo no cobro i guanyo menys diners per enviar a la meva família", explica.

En 2015 el Govern va emetre un reial decret que va modificar el procediment d'adquisició de la nacionalitat. Des de llavors, els immigrants que hagin passat els deu anys per poder nacionalitzar-se han d'aprovar també dos exàmens, un de cultura i un altre de llengua.

Cada immigrant ha de pagar un total de 309 euros, una xifra que ha de tornar a pagar cada vegada que el sol·licitant no aconsegueix aprovar l'examen. "Tinc amics que han perdut fins a quatre o cinc vegades l'examen", ressalta Khalid.

Moreno explica que moltes vegades per demanar l'examen triguen un any o més. "Són situacions absurdes. Paguen 300 euros sense cap garantia. El més lògic és que a una persona que ha sobreviscut aquí durant deu anys li donis un marge de confiança", assenyala.

Khalid assegura que el fet que els donessin la nacionalitat seria beneficiós pel país, perquè en lloc de quedar-se a Espanya sense treball i havent de sobreviure d'ajudes, podrien anar a buscar feina a altres països europeus i continuar pagant els seus impostos aquí.

Per aquests motius, des de les diverses tancades consideren que un primer pas que podria donar el Govern seria que els immigrants puguin accedir a la nacionalitat sense haver de fer cap examen, només demostrant que han viscut al país durant deu anys.

Segons Moreno, fins i tot el que es podria fer és una prova oral de coneixements generals, però no fer exàmens impossibles d'aprovar pels estrangers. "Tu saps com es diu el primer rei d'Espanya? Llavors per què ens pregunten aquestes coses?", critica Khalid.

Perfils

Mian Khalid

Pakistan, 52 anys

Mian Khalid viu a Espanya des del 2001. És electricista, tot i que ara no té feina. Però ell continua buscant-ne. Té el permís de residència per cinc anys i el permís de treball. A més, també es troba en procés de demanar la nacionalitat. De tots els immigrants de la tancada de Badalona és el que més es defensa en castellà i per això fa també de traductor. Tot i això, assegura que no aprovaria l'examen de castellà per demanar la nacionalitat. "Estic segur que puc fer-lo tres o quatre vegades i fallar. He après a parlar castellà en els últims quatre anys, però per aprendre a escriure necessito molt més temps", assenyala. Khalid destaca que no vol arriscar-se i pagar 300 euros per un examen sense cap garantia d'aprovar-lo. "Jo també he de menjar i ara mateix no tinc feina. Em sembla molt injust", ressalta. Per aquest motiu, Khalid assegura que no sortirà de la tancada fins que no canviï la llei. "Jo ja he oblidat la meva pena i ara estic lluitant per altres persones", manifesta.

Saeed Qamar

Pakistan, 70 anys

Saeed Qamar fa més de 13 anys que viu a Espanya, però només fa dos anys que va aconseguir els papers. Durant dotze anys va treballar com a vigilant, però ja fa dos mesos que s'ha quedat sense feina. Tot i que ja té 70 anys, encara es troba buscant feina. "No puc parar, no tinc cap ajuda, ni dret a cobrar l'atur i tinc quatre fills", explica. De moment està esperant per fer els exàmens per accedir a la nacionalitat, ja que no vol arriscar-se a trobar-se de sobte en una situació d'irregularitat sobrevinguda. Però la cita se la van donar per aquí un any i, de moment, no hi ha res més que pugui fer. "Potser trigaré deu anys més per treure'm la nacionalitat i després no servirà per res, perquè, quan ja la tingui, ja no tindré forces per treballar", denúncia.

Mohammad Ansar

Pakistan, 51 anys

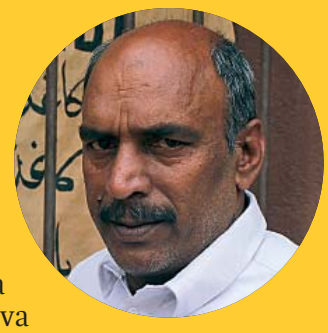

Mohammad Ansar va venir a Espanya fa més o menys tres anys. No ho té molt clar. El que sí que sap és que durant tot aquest temps només ha aconseguit algunes feines en negre. Treballs puntuals que alguns amics li ofereixen, a canvi de menjar i d'una mòdica quantitat de diners. "La meva família es baralla amb mi, perquè volen que enviï diners. Clar, jo he vingut a Espanya per això, però com que no tinc feina...", explica (a través de Khalid, que fa de traductor). Ha buscat feina, però quan diu que no té permís li diuen que sense papers no li donaran contracte. Ansar assegura que no té diners ni per menjar, ni per pagar taxes, ni res. A vegades va a Càritas a buscar menjar i roba, però l'oficina més propera és a Glòries (Barcelona) i tampoc té diners per pagar-se el bitllet de metro. Ja li han posat algunes multes al transport públic en diverses ocasions. En teoria hauria d'accedir a la residència en tres anys, però no té ni contracte de treball ni coneixements de castellà. "Almenys estic empadronat", assenyala.

La nova escola bressol de Montigalà fa un pas endavant

Es comença a licitar la redacció del projecte executiu, pas previ a adjudicar la construcció de l'edifici

Redacció

A questa setmana ha sortit a licitació el contracte del servei d'assistència tècnica per a la redacció del projecte executiu de la nova escola bressol municipal que s'ha de construir al carrer de la Ciència, número 17, al barri de Montigalà. L'obra pactada als pressupostos de 2017 entre Guanyem-ERC-ICV-EUiA i el PSC, també per desbloquejar les inversions del mandat i que els socialistes han reclamat insistentment des de llavors.

El contracte inclou la redacció de tots els documents necessaris per tal de poder executar l'obra projectada a partir del projecte bàsic existent des de desembre de 2010. Es tracta de l'estudi geotècnic, el projecte executiu, el projecte d'activitat, el disseny de la senyalètica i l'anàlisi dels costos d'explotació i de manteniment de l'edifici. El projecte bàsic preveu la construcció d'una nova escola bressol de 107 places.

Un cop adjudicat el contracte, l'empresa encarregada tindrà un termini de tres mesos per redactar el projecte. El cost serà de prop de 70.000, com a màxim. L'alcalde de Badalona, Álex Pastor, ha avançat que treballaran perquè el nou centre pugui ser una realitat a inicis de l'any 2020. ●

Terrenys de Montigalà on s'ha d'ubicar l'edifici Foto: Javi Torres

La redacció del projecte durarà uns tres mesos i costarà més de 60.000 euros

El bloc

El racisme emmascarat en una llei absurda

Augusto Magaña

Hi ha normatives que semblen estar pensades directament per perjudicar a certs col·lectius, més que per a regular fenòmens socials. La Llei d'Estrangeria del 2000 ha estat una de les que sempre ha aixecat més polèmiques. Ja en 2001, un grup d'immigrants va fer vaga de fam i es va tancar a l'església de Santa Maria del Pi, a Barcelona, per exigir papers per a tothom. Ara, 17 anys després, la situació poc ha canviat. És més: s'ha intensificat, gràcies a dos nous reglaments (un de 2011 i un altre, específicament per regular l'accés a la nacionalitat, aprovat el 2015). No ha canviat la llei, però sí la seva manera d'aplicar-la. I mentrestant, els més de 4 milions d'estrangers que viuen a Espanya segueixen sense poder votar per decidir el seu futur. Per això, des d'inicis d'aquest any han tornat a aparèixer els 'tancaments', primer a Barcelona, després a Badalona i cada vegada a més llocs. De moment, han aconseguit petits avenços, com reunir-se amb el president de la Generalitat Quim Torra o amb el subdelegat del Govern a Barcelona, Emilio Ablanedo. Busquen trencar amb situacions absurdes, com haver de tenir un contracte abans d'aconseguir el permís de treball, haver de viure obligatòriament almenys tres anys en situació irregular abans de regularitzar-se o sotmetre's a exàmens impossibles després de més de deu anys de residència. Mentre que l'any passat es van obrir les portes a més de 82 milions de turistes, a les 27.000 persones que van migrar a Espanya el 2017 se'ls anomena "allau" o "invasió". Sembla que el que molesta al Govern no és que vinguin de fora, sinó que siguin pobres. Per això s'han creat una llei absurda per amagar un racisme molt arrelat. ●

Diferents obres afecten la mobilitat d'algunes zones de la ciutat

La circulació i l'estacionament es veuran afectats durant les properes setmanes

Redacció

Durant aquest estiu es veurà afectada la mobilitat a diversos carrers de Badalona com a conseqüència de la reparació i el manteniment de la calçada, com són els casos dels carrers d'Enric Borràs i del Progrés, entre el dilluns 16 i el divendres 20 de juliol. Aquestes intervencions fan necessària la prohibició de l'estacionament a determinats espais prop de les cantonades per a permetre el gir del bus urbà que, durant les obres, modifica el seu itinerari. Tota la zona afectada ja disposa de la pressenyalització viària preceptiva per informar el veïnat.

Afectacions a la mobilitat al carrer de Lladó

A causa de la instal·lació d'una nova línia elèctrica de distribució quedarà afectada la mobilitat al carrer Lladó, del barri de Dalt de la Vila, entre els carrers de l'Oli i de Sant Felip i de Rosés, entre el 16 i el 30 de juliol. Durant aquest període no es podrà circular pel tram afectat del carrer de Lladó i s'habilitarà la sortida per als serveis i el veïnat pels carrers de Sant Felip i de Rosés. Els contenidors situats al carrer de Lladó també es veuran afectats i es traslladaran provisionalment al carrer de la Quintana Alta.

Afectacions a la mobilitat al carrer de Coll i Pujol

A causa de la instal·lació d'una nova canonada de distribució de la companyia d'aigües la mobilitat del carrer de Coll i Pujol (al barri de Sant Crist de Can Cabanyes) quedarà afectada entre el 16 de juliol i el 15 de setembre en el tram comprès entre el carrer de la Selva i el carrer de Terol. ●

Senyalització d'obres Foto: Ajuntament

La Guàrdia Urbana incorpora 10 nous agents

La policia local compta amb aquestes incorporacions amb 264 agents

Redacció

La comissaria de Guàrdia Urbana ha acollit aquest divendres l'acte d'incorporació de 10 nous agents de policia, que han rebut les seves credencials i armes reglamentàries. Els efectius s'han sumat al cos després de passar les proves i haver finalitzat la seva formació a l'Escola de Policia de Catalunya. S'han incorporat 9 homes i una dona. Dos dels 10 agents són nascuts i viuen a Badalona.

Tot i que van ser 12 les persones que van començar el curs a l'escola el passat setembre, dues no han superat les proves del centre, i aquestes dues places s'acumulen per al proper curs. Amb els 10 nous agents, el cos de Guàrdia Urbana compta amb 264 efectius

Acte de presentació Foto: Ajuntament de Badalona

Nou procés selectiu de 12 places d'agents

D'altra banda, aquest dies s'estan completant les proves corresponents al procés selectiu de 12 noves places d'agent de Guàrdia Urbana. Les 74 persones aspirants. Els 12 seleccionats i seleccionades començaran al setembre el curs a l'Escola de Policia de Catalunya, i s'incorporaran al cos l'estiu vinent. A aquestes 12 persones se'ls hi sumaran dues persones més, corresponents a les places que enguany no s'han aprovat a l'Escola de Policia. ●

Una dona gran mor atropellada per un autobús

L'accident va tenir lloc el passat cap de setmana a l'avinguda de Martí Pujol

Les autoritats atenen l'accident Foto: Rubèn Seriol

Badalona va haver de lamentar el passat cap de setmana la segona víctima mortal per atropellament de trànsit en poc més de dues setmanes. Una dona d'edat avançada, d'uns 83 anys, va perdre la vida al vespre després de ser colpejada per un autobús que circulava per l'avinguda Martí Pujol, a l'alçada del carrer de Barcelona.

Segons fonts de la Guardia Urbana, que s'ha fet càrrec de la investigació dels fets, la persona creuava per un pas de vianants habilitat, i es continua intentant esbrinar a partir de testimonis de l'accident en quines condicions ho feia. ●

Entitats i Ajuntament converteixen carrers i places en espai d'oci estiuenc

Amb l'arribada de les vacances, les opcions d'activitats i jocs gratuïts per a nens i joves es multipliquen als barris de la ciutat

Javier Torres Jiménez

Acabat el curs escolar, els desenes de milers de nens, nenes i joves que assisteixen habitualment a classe queden a casa sense cap ocupació. Alguns tenen la fortuna de poder marxar aviat de vacances amb les famílies, altres han de quedar sota la responsabilitat d'avis o família mentre els pares i mares treballen i molts se sumen a casals i esplais d'estiu, un àmbit amb una oferta molt extensa a la ciutat.

No obstant, no tothom es pot costejar certs casals i activitats, i per això diferents entitats de la ciutat i també l'Ajuntament intenten posar a disposició dels veïns i veïnes programes d'entreteniment oberts a tothom i de forma gratuïta, o de cost relativament baix. Carrers, places i espais públics es transformen aquests dies en llocs d'oci infantil i juvenil als que qualsevol pot assistir per passar una bona estona. ●

L'Escorxador, oci per a tots els públics

Activitats a l'Escorxador Foto: La Rotllana

Ubicació: Centre Cultural l'Escorxador de La Salut

Durant aquest mes de juliol, l'Escorxador de La Salut és territori de La Rotllana, l'entitat juvenil, que desenvolupa des de fa alguns anys allà el seu projecte 'Estiu a la plaça'. Una iniciativa pensada per a tots els públics, des de petits fins a les seves famílies. "És un ventall d'activitats pensades per a un barri obrer i a l'atur", afirma en Salva Periago, un dels responsables de l'associació. Esports, cinema, tallers, actuacions musicals en directe...durant tots els dies, excepte els diumenges, qualsevol pot trobar el seu lloc.

La Rotllana compta amb una persona coordinant totes les activitats, però té el suport d'una cinquantena de voluntaris i voluntàries durant tot el mes, que se senten identificats amb el projecte. "Està molt consolidat, té el seu públic i hi ha coses que hem de repetir per demanda". Fins i tot celebren un concert d'homenatge a Andrés Bujarón, un artista jove del barri que va perdre la vida, i que l'any passat va congregar a centenars de persones, diu Periago.

A banda, en el marc de l'Estiu a la plaça, la Rotllana organitza un casal en horari de tardes per a adolescents que tenen responsabilitats i càrregues familiars durant els matins, perquè puguin gaudir de temps lliure a les tardes. D'altra banda, l'entitat s'ha mostrat molt crítica enguany amb el poc suport rebut les darreres setmanes per part de l'Ajuntament, que, etziben, no ha aportat res, a diferència d'altres estius, que ha posat lavabos, equips de música o altres recursos.

'XiBarri' a la plaça

Ubicació: plaça Trafalgar, Llefià

Un estil similar per aquells que no prefereixen no pisar la sorra de la platja és l'espai 'XiBarri', un projecte de dinamització juvenil durant els mesos de juliol i agost que es desenvolupa a la plaça Trafalgar, al barri de Llefià. Durant els pròxims dos mesos, s'oferiran tallers i activitats d'àmbit cultural, esportiu i de participació que també es faran a diferents espais públics on siguin presents les persones joves del territori.

Jocs i esports a Montigalà

Ubicació: poliesportiu de Montigalà

El poliesportiu de Montigalà ja s'ha convertit en tot un clàssic de la diversió estiuenca per als més petits, amb l'esport com a eix central. Jocs més o menys tradicionals, partits i competicions de diferents disciplines, espais diversos. Un casal municipal que funciona des de principis de juliol i fins a finals de mes, que es desenvolupa durant els matins i que requeria inscripció prèvia i una quota de pagament per poder-hi participar.

Espai jove a Morera-Bufalà

Guingueta de la Bòbila Foto: Kaja Gripau Blau

Ubicació: parc del Serentill

Un altre dels espais alternatius de la ciutat ja consolidat després de 8 anys és la Guingueta de la Bòbila, al Parc del Serentill, entre Morera i Bufalà. Un nucli d'oci infantil i juvenil dinamitzat per l'entitat Kaja Gripau Blau del barri, que organitza un ampli ventall d'activitats, des de tallers a música, passant per jocs o sortides.

Pensat per a totes les edats, es tracta d'un espai obert on tothom s'hi pot apropar i que pretén fomentar un "oci alternatiu no consumista", explica la Marta, una de les membres de l'entitat. De dilluns a divendres, dues persones dinamitzen l'espai i posen sobre la taula tota mena de propostes. Aquest divendres, per exemple, acullen un festival urbà amb rap amb un ampli cartell d'artistes, a partir de les 17.30h.

Activitats a la platja

Guingueta B2O Foto: Ajuntament de Badalona

Ubicació: platja del Coco

Després de dos anys, la guingueta juvenil B2O es consolida com un dels espais d'oci municipals amb essència estiuenca 100%. Ubicat a la platja del Coco, entre el Pont del Petroli i el Port de Badalona, compta amb la col·laboració de diferents entitats de la ciutat vinculades al col·lectiu juvenil. El B2O és un espai de trobada i dinamització juvenil on s'oferiran activitats relacionades amb les arts, tallers formatius i xerrades, esports i lleure o prevenció en salut, per exemple. Totes les activitats són gratuïtes i obertes a la participació de tot el jovent de la ciutat. Funciona en horari de matí i de tarda, de dilluns a diumenge, fins a l'1 de setembre.

Badalona disposarà d'un centre on tractar gats ferits i abandonats

El Departament de Salut té comptabilitzades i controlades unes 84 colònies de gats de carrer arreu de la ciutat

J. T. J.

Badalona va engegar fa més d'una dècada un programa per controlar la població de gats que començaven a viure a la via pública sense cap control, abandonats o nascuts al carrer. El 2002, l'Ajuntament va percebre un "problema" al voltant d'aquest fet, ja que els animals criaven ràpidament i tenien camades de quatre o cinc gats.

Per controlar aquest fenomen, el Consistori va iniciar un programa de captura i esterilització de gats, que posteriorment eren retornats als indrets on havien estat trobats. "Se'ls marca i se'ls hi col·loca un xip. D'aquesta forma són una comunitat sostenible, més salubre i estan més tranquils entre ells i amb el veïnat", explica un dels responsables del departament, Josep Maria Riera.

Tot i que no hi ha un càlcul de població de gats als carrers de Badalona, ni indicadors genèrics a nivell català o espanyol dels gats de carrer que hi pot haver en una ciutat de població similar, els serveis municipals acostumen a dur a esterilitzar a prop de 300 gats i gates cada any. A dia d'avui, el departament i les entitats animalistes que hi col·laboren tenen localitzades unes 84 colònies de gats, en les quals poden conviure entre 3 o 4 gats, les més petites, i fins a 15, les més concorregudes.

Colònia de gats Foto: Ajuntament

Es tracta de punts de la ciutat que han anat sent ordenats i equipats a poc a poc, i que poden estar situats en carrers, parcs i fins i tot alguna instal·lació municipal, explica Riera. No obstant, prefereixen no desvetllar ubicacions exactes, primer per evitar actes vandàlics amb els que s'han trobat en alguna ocasió, i, d'altra banda, per evitar que la gent els abandoni allà. "Ens hem trobat amb algunes colònies on la gent ha deixat gats, perquè han descobert que els controlem i saben que l'atendrem, si ho necessita", lamenta Riera.

Els serveis municipals acostumen a dur a esterilitzar a prop de 300 gats i gates cada any

I és que l'abandonament de cries i de gats ferits és un "problema en increment" d'uns anys ençà, apunta el tècnic. Aquesta és una situació complicada perquè, en aquestes condicions, no es poden introduir en una colònia estable perquè pot no adaptar-se bé. Per això Badalona disposarà els propers mesos d'un espai on aquests animals podran rebre una primera atenció, en "situacions d'urgència", abans de ser derivats després a alguna colònia controlada.

Es tracta d'una demanda de les entitats protectores des de feia anys, que finalment s'ha dotat de pressupost i serà una realitat a partir de la tardor, segons les previsions del departament. Sota el nom de Projecte Bastet, des d'aquest mes de juliol s'està habilitant un espai situat al Districte 1, tot i que no s'especificarà la ubicació exacta "per no crear controvèrsia", diu Josep Maria Riera.

L'espai estarà gestionat pels mateixos voluntaris que normalment fan el gruix de les tasques de control de les colònies, prop d'una trentena, i que estan acreditats específicament per l'Ajuntament per a desenvolupar aquesta activitat. ●

Conviure

Prop de 30 anys recollint els excedents de mercats municipals per portar-los a menjadors socials

El grup badaloní Menjar Solidari desenvolupa la seva tasca des de finals dels 80' i els darrers anys ha incorporat la col·laboració d'escoles com la Minguella o el Betúlia

Javier Torres Jiménez

A finals de la dècada dels 80, una senyora anomenada Núria va constatar que, els dissabtes, moltes parades del Mercat Maignon acabava llançant menjar que es trobava en bones condicions però que probablement no aguantaria fins al dilluns per poder ser venut. De forma altruista, va començar a recollir-lo per portar-lo a menjadors socials o a llocs on fes falta. En poc temps va quedar desbordada, així que un grup d'adolescents es va posar a ajudar-la cada cap setmana.

Així va néixer el grup Menjar Solidari, un entitat que des de llavors s'ha dedicat a recollir els excedents de mercats municipals per traslladar-lo a gent necessitada, sobretot de Barcelona. En Carles Barberan és un dels quatre joves que van engegar la iniciativa i que avui encara coordina un projecte que ha sobreviscut tres dècades, tot i els alts i baixos, perquè conserva l'essència inicial. "Funcionem igual que el primer dia: qui vol, col·labora, i utilitzem exactament la mateixa organització".

Cada dissabte al migdia, els voluntaris, que van rotant cada cap de setmana per fer un mensual generalment, passen pels mercats demanant el menjar que ha sobrat i que no s'aprofitarà, tot i que molts cops les parades també aporten menjar que podria ser venut dilluns. Es tracta d'un treball d'un parell d'hores, no més. "Portem el menjar d'un lloc on sobra o un lloc on falta, senzillament". L'entitat ha passat moments molt diferents i han arribat a ser més de 100 voluntaris, en una època en la que cobrien pràcticament tots els mercats de Badalona i també podien arribar a localitats com Masnou.

Nens i nenes del Betúlia recullen menjar al Mercat Torner Foto: AMPA Betúlia

Suma d'escoles a la iniciativa

A dia d'avui, s'encarreguen del Mercat Torner, el Maignon, el de La Salut i la pastisseria Can Comas. Només queden 10 voluntaris, més o menys, d'aquells primers grups inicials del projecte, però Menjar Solidari compta ara amb un arma molt potent, des de fa alguns anys. "Quan vam començar a tenir fills, vam decidir portar els nens i nenes amb nosaltres perquè experimentessin què suposa ajudar a la gent. Un de nosaltres era un pare de l'escola Minguella, i va proposar promocionar l'activitat a l'AMPA. Va ser un èxit total", explica en Carles.

Des de llavors, fa uns cinc anys, la comunitat educativa de la Minguella participa de la recollida dels dissabte, al Mercat Maignon. Diferents famílies, nens i nenes es van alternant cada cap de setmana per cobrir el torn al mercat del centre, on entre cinc i 10 persones recorren les parades els dissabtes.

Cada setmana, Menjar Solidari acostuma a recollir entre 300 i 400 quilos

Fa dos anys, l'escola Betúlia es va assabentar de l'experiència i va decidir participar també, a través de l'AMPA, amb una bona acollida per part de les famílies i dels nens i nenes. Aquest ha estat el segon curs, i ja asseguren que el proper serà el tercer, i que el projecte continuarà funcionant al centre. "A principi de curs passem un qüestionari perquè la gent s'apunti i fem quatre grups, un per dissabte", explica la Núria, coordinadora del Betúlia.

En total, apunta, hi participen una cinquantena de persones entre famílies, nens i nenes. Cada dissabte hi participen entre 15 i 20 voluntaris i voluntàries que recorren les parades del Mercat Tornet per recollir els excedents, que oscil·len entre els 100 i els 200 quilos setmanals.

Nova incorporació d'una escola de La Salut

Aquest final de curs, explica en Carles, ja han contactat amb l'escola Arrels de La Salut-Llefià per participar en el projecte de cara al curs vinent i ocupar-se del mercat de La Salut. "El suport de les escoles va súper bé perquè podem abastar més territori i més menjar", subratlla el coordinador.

A banda del treball voluntari, Menjar Solidari costeja cada dissabte el treball d'un autònom que fa la ruta de recollida amb una furgoneta frigorífica, a un preu solidari que paguen amb aportacions voluntàries. Un cop carregada, la furgoneta, que acostuma a portar en total entre 300 i 400 quilos de productes, va a parar al menjador El Gregal, a La Verneda, de Barcelona, on es distribueix entre 400 persones.

"És essencial que hi hagi un lloc que ens asseguri que pot fer-se'n càrrec i que tingui els recursos i el voluntariat per tractar i triar el menjar, si no la nostra tasca és estèril", afirma en Carles. Des de fa uns vuits anys treballen amb El Gregal, on porten peix, carn, verdura i fruita, uns productes que els menjadors i els centres solidaris agraeixen molt, perquè poden combinar producte fresc amb els productes que reben d'altres entitats com el Banc d'Aliments.

Ara, el mes d'agost, l'activitat cessa perquè el menjador no té voluntariat suficient, i es reprendrà al setembre. "Si fos per nosaltres no pararíem, perquè qui necessita menjar, també el necessita el mes d'agost. Però si no tenim a qui portar els productes, no té sentit". ●

Menjar Solidari va arribar a comptar amb més de 100 voluntaris; ara el suport de les escoles és clau

Recollida al Maignon Foto: AMPA Minguella

Recollida al Torner Foto: AMPA Betúlia

Opinió convidada

Salvem el turó de l'Enric! El turó no es toca, ni tanatori ni mercadona!

Francesc Alfambra
Biòleg i president d'Els Verds de Badalona

El turó de l'Enric i el torrent de la Font situats entre els barris de Morera i de Bufalà, ocupen un lloc prou cèntric a la ciutat, però miraculosament s'han mantingut al marge de les grans operacions d'especulació immobiliàries de creixement sobtat típiques del franquisme i de la «democràcia». Durant segles ambdós indrets van estar ocupats per vinyes, i més modernament per la bòbila d'en Quatre Hores, fins que van ser abandonades fa uns cinquanta anys. L'altra singularitat d'aquest indret és la seva extraordinària raresa geològica, amb materials calcaris, gresos i margues del Triàsic, amb uns 300 milions d'anys d'antiguitat, originats a platges someres sotmeses a transgressions i regressions de l'antic mar de Tethys, situats al mig del gran batòlit granític paleozoic de la serralada de Marina.

A partir del 2015, la mobilització veïnal i ecologista ha estat una vegada més el factor determinant per salvar un espai verd de la voracitat especulativa. El col·lectiu «Salvem el turó de l'Enric i el torrent de la Font», impulsat pel moviment veïnal i ecologista badaloní, sobretot dels barris de Bufalà, de Morera, de Pomar, de Bonavista, de Canyet, més propers a aquest emblemàtic turó, ha posat sobre la taula allò que les administracions públiques obliden sistemàticament: la preservació i defensa del patrimoni natural.

La metxa es va encendre a la primera festa del torrent de la Font del 2015. Li va seguir la mobilització de la «Plataforma No al Mercadona» integrada per la Federació del Petit Comerç de Badalona. Des d'un començament «Salvem el turó de l'Enric i el torrent de la Font» va comptar amb el suport l'A. VV. de Bufalà i dels grups ecologistes Aloc Natura i Els Verds de Badalona, als que poc després s´hi va afegir DEPANA. Un altre puntal important d'aquest moviment son les Ampes del Salvador Espriu, del Planas i Casals, del Bufalà, del professorat dels instituts Isaac Albéniz, Pompeu Fabra i Pau Gargallo, així com d'una nombrosa ciutadania indignada, conscienciada i mobilitzada per preservar aquest espai natural més proper.

Amb la salvatge destrossa d'una part de la màquia del turó de l'Enric a mans d'una retroexcavadora per fer un estudi geotècnic per tal d'implantar un tanatori, l'alarma social i la indignació encara ha pujat més, tant que s'ha constituït una altra plataforma ciutadana en defensa del Turó i en oposició al tanatori. Aquesta plataforma ha tingut tanta força que els dos primers actes que van organitzar —la presentació de l'informe ambiental de l'AMB i el Carnestoltes a Morera— així com una presentació massiva de signatures en defensa del turó, han estat força participatius i multitudinaris .

Sortosament, al juny del 2015, teníem un govern municipal del canvi que va decidir no portar al Ple Municipal del 26 de juliol de 2016 l'aprovació provisional del Pla de Modificació Puntual del PGM del sector del turó de l'Enric. El govern s'ha mantingut ferm, tot cercant una solució institucional per fer realitat un nou centre ocupacional per a la Fundació Badalona Capaç al marge de Mercadona. Feliçment, al desembre de 2017, Mercadona va desistir definitivament del seu projecte especulatiu.

El 12 de gener de 2017 es va presentar en un acte multitudinari l'Informe dels valors Ambientals del turó de l'Enric realitzat per l'AMB. Tot i que no és vinculant una de les conclusions va ser que, tenint present el seus valors socioambientals, aquest espai natural té grans potencialitats de futur com a infraestructura verda per a la ciutat, i que un equipament com el supermercat que es volia fer o el tanatori, malmetrien de manera dràstica i irreversible el futur parc metropolità.

Malauradament el passat dia 9 de gener de 2018, una retroexcavadora amb llicència per fer sis cates, va ocupar il·legalment un finca municipal, per accedir a les finques privades tot fent una destrossa també il·legal d'una màquia mediterrània. La ràpida actuació del veïnat i membres de la plataforma «Salvem el turó de l'Enric i el torrent de la Font» vam impedir que la destrossa continués.

Celebració del 3r aniversari de la defensa del turó Foto: Francesc Alfambra

L'Ajuntament ha d'assumir les seves obligacions en matèria de protecció, suspenent la llicència, permutant o comprant aquestes tres finques per integrar-les al parc metropolità

Després que posessin una denúncia a Disciplina Urbanística de l'Ajuntament de Badalona, aquest va ordenar aturar les obres, retirar la maquinària i obrir un expedient a l'empresa infractora. Sorprenentment, el 24 de gener 2018, una gran grua i nova maquinària van intentar reprendre l'estudi geotècnic amb l'objectiu d'ubicar un tanatori al Turó. Per segona vegada l'oposició veïnal va fer fracassar el nou intent de Mèmora d'entrar al turó de l'Enric per continuar la destrossa que van perpetrar el 9 de gener.

Davant aquest desgavell institucional, novament va ser la mobilització veïnal la que va aturar la maquinària, tot impedint una nova agressió al Turó al crit de «Ni Mercadona, ni tanatori, el Turó no es toca!» Òbviament la ciutadania volem un parc metropolità del turó de l'Enric i el torrent de la Font sencer, no mutilat. L'Ajuntament ha d'assumir les seves obligacions en matèria de protecció medi ambiental, suspenent la llicència, permutant o comprant aquestes tres finques per integrar-les al parc metropolità i, així, acabar definitivament amb l'amenaça especulativa.

«Salvem el turó de l'Enric i el torrent de la Font» ha obert el debat sobre la necessitat d'un projecte democràtic de ciutat, envers un nou model de ciutat sostenible. A més, conèixer i estimar l'entorn històric i natural periurbà, juga un paper molt important en els processos la identificació amb el territori, d'integració i de cohesió social a ciutats intensament urbanitzades i densament habitades per una nombrosa població immigrant com és Badalona.

«Ni Mercadona, ni tanatori: el Turó no és toca!» És un crit d'alerta inequívoc que ens indica per on hauran d'anar els camins d'una nova cultura de la sostenibilitat, d'una planificació democràtica del territori, d'un nou paradigma socioeconòmic de la futura societat postindustrial, que indiscutiblement haurà de ser justa, equitativa, social, econòmica i ecològicament sostenible. Les generacions futures ens ho agrairan. ●

L'independent de Badalona

Mossèn Anton Romeu, 47, 08912, Barcelona
Tel. 687 022 122
redaccio@independentbdn.cat

Edita: **Associació Cultural L'Independent de Badalona**.
Presidenta: **Irene Peiró.**
Director: **Javier Torres**.
Redactors: **Augusto Magaña i Silvia Rodríguez**.
Col·laborador/es: **Laia Martínez; Albert Ramírez; Nora Muixí.**

Maquetació: **Sergi L. Bofill (DBcoop, sccl)**.
Disseny web: **EstudiDAW**.
Publicitat: **Sònia Perez,** 698 538 860 **(Gestió de Publicacions Locals, sccl)**.
Imprimeix: **Indugraf Offset, S.A.**
Dipòsit legal: **B-11.360-2018**.

Agenda

Si voleu publicar els vostres actes en aquesta agenda, envieu un correu electrònic a **redaccio@independentbdn.cat**

Exposicions

Fins al 7 d'octubre
Exposició "En record de Pompeu Fabra", al Museu de Badalona. recull peces tan variades com caricatures, fotografies, publicacions o objectes que tenen relació amb el filòleg català Pompeu Fabra i Poch, que va viure i treballar a Badalona entre els anys 1912 i 1939, i que formen part del fons del Museu o que han estat prestades per particulars. S'inclou dins les activitats de l'Any Fabra amb motiu del 150è aniversari del naixement del Mestre i del centenari de la publicació de la Gramàtica catalana.

Fins al 27 de juliol
Exposició "Memòries de Ponent a Llevant", al Centre Cívic de Can Cabanyes. Uneix Canyadó, Dalt la Vila, Sant Crist i Llefià tot buscant els seus punts en comú: les masies, les festes, la seva gent... Tots aquests punts són els que uneixen aquests quatre barris que conflueixen amb una diagonal que travessa la ciutat de Ponent a Llevant.

Activitats

Divendres 13 de juliol
'De mi barrio para el tuyo'. Festival de música urbana, amb rap, grafiti, skate i breakdance. A la Guingueta de la Bòbila (parc del Serentill, Morera), 17.30h

Teatre, 'Un instante imprevisible'. Aquesta història no és més que el relat que teixeix la relació de dues persones que afecten i són afectades, en particular, per les vicissituds de la libido i el poder. A càrrec de Café Simbólico Teatre.
Al Centre Cívic Dalt la Vila (c. Germà Bernabé, 1-7), 19h

Cinema Lliure a la platja. Projecció del film "Estiu 1993", de la badalonina Carla Simón. A la platja de l'Estació, 21h

Nits d'Estiu a l'Anís del Mono. Cicle de concerts organitzats pel Museu de Badalona a la fàbrica modernista. Aquest divendres, amb Martí Serra Standards Quartet. Fàbrica Anís del Mono (c. Eduard Maristany s/n) 21h

Festes del Front Marítim:
· Kangoo per als més petits. Recorregut amb patinet. Al final del passeig, abans del port 19h

Festival Les Nits al Port. Nit dedicada al gòspel, amb el cor badaloní Gòspel Sentits, i al jazz, amb Mar Vilaseva Jazz Quintet. Aparcament gratuït i oferta gastronòmica a l'aire lliure. Al Port de Badalona, 22h

Concert tribut a Duncan Dhu. Amb Duncan2, a la Sala Sarau 08911 (c. Ramon Martí i Alsina), a les 23.30h

Dissabte 14 de juliol
Festes del Front Marítim:
· Mercat mariner, tot el dia
· Festa de l'aigua, amb tobogans i jocs d'aigua, 11.30h
· Festa de l'escuma (davant la CACI), 13h
· Inflables (davant la CACI), 17h
· Taller i volada d'estels, 18h
· Exhibició de kick boxing (Pont del Petroli), 18.30h
· Exhibició de ball de diferents escoles (davant la CACI), 18h
· Xocolatada (davant la CACI), 19h
· Sopar popular (davant la CACI), 21.30h
· Disco i festa (davant la CACI), 22.30h

Recomanem

Cinema nocturn a la platja

Projecció de cinema a la platja, en el marc del cicle Cinema Lliure a la Platja, que porta films a diferents platges de Barcelona i l'entorn metropolità. Un cita que ja s'ha convertit en un clàssic a Badalona, i que aquest divendres porta 'Estiu 1993', de la directora badalonina Carla Simón, premiada i reconeguda durant el darrer any amb aquest llargmetratge que parla sobre la història d'una nena que perd la seva mare i marxa a viure amb els seus tiets i la seva cosina.
Divendres, 13 de juliol, 21h, a la platja de l'Estació

Concerts a la fresca, a l'AV Centre. Actuació de guitarra clàssica a càrrec de Yang Yongjian, a càrrec de l'Associació de la Guitarra de Badalona. A càrrec de l'AV Centre (c. Sant Miquel, 32), 19.30h

La Nit de Swing, a càrrec del Círcol. Els nois i noies del taller de #SwingCírcol oferiran tres Jams Sessions obertes al públic. A la Rambla, alçada de Roca i Pi 20h

Nits d'Estiu a Dalt la Vila. Cicle de concerts oganitzat per l'associació veïnal. Aquest divendres, Sons del barri, amb l'artista Xavi Lozano. Al Centre Dramàtic la Petanca (c. Lladó, 29), 21h

Festival Les Nits al Port. Nit dedicada a la cultura russa, amb el grup Vecherinka. Aparcament gratuït i oferta gastronòmica a l'aire lliure. Al Port de Badalona, 22h

Concert Disco Inferno. A la Sala Sarau 08911 (c. Ramon Martí i Alsina), a les 23.59h

Diumenge 15 de juliol
Festes del Front Marítim:
· Mercat mariner, tot el dia
· Batucada amb Sambarabeats, al Patí de Vela 17h
· Tarda de salsa (davant la CACI), 18h

Dimecres 18 de juliol
Concert 'Saxophone Chamber Impressions', a càrrec de l'Orfeó Badaloní. Organitzat per Amics de la Música Badalona, encabit dins del Cicle Joves Músics Badalona i protagonitzat per les quatre magnífiques saxofonistes del Quartet Vela. A l'Espai Tolrà (c. Enric Borràs, 19-21), 20h

Dijous 19 de juliol
Nits d'Estiu als Badius. Amb el grup Aran, a càrrec d'Òmnium. Al c. del Carme, 32, Badalona, a les 21h

Concerts a la fresca, a l'AV Centre. 'Viure a poc a poc'. Canta Lluís Platero i recita Toni Forteza. A càrrec de l'AV Centre (c. Sant Miquel, 32), 19h

L'INDEPENDENT de Badalona estrena local

L'Associació Cultural L'Independent de Badalona, grup editor d'aquesta publicació, estrena aquest divendres local i seu social al centre de la ciutat. Després de setmanes de treball voluntari, l'espai estarà habilitat per al dia a dia de l'entitat i del setmanari, i serà el lloc de treball de l'equip de redacció i comercial. Aquest divendres, l'obrim al públic per primer cop perquè el pugueu veure i us pugueu apropar a conèixer qui forma part del projecte.

Divendres, 13 de juliol, 19h, al c. Mossèn Anton Romeu, 47

Premi a 'Intimitats', exposició del Museu de Badalona

La mostra itinerant ha recorregut durant tres anys deu museus de diverses localitats catalanes i ha estat visitada per unes 12.000 persones

Silvia Rodríguez Gómez

No es pot negar que la roba interior encara és, a dia d'avui, una peça de vestir que té un poder innegable en l'imaginari col·lectiu de la societat occidental. Amb una indústria potent al darrera, unes marques que dicten modes i un consum destacat, la roba interior crea tendència i determina també un model de dona i home. Si mirem enrere, es pot analitzar l'evolució de la societat a través de la seva roba interior, i això és el que ha estat fent durant tres anys l'exposició 'Intimitats', dissenyada i produïda pel Museu de Badalona, amb el suport i finançament de la Diputació de Barcelona, i que ara acaba de ser reconeguda com a Millor Exposició Itinerant pels Premis AMG de Museologia 2018.

L'exposició, inaugurada al 2015 i desmuntada a finals del 2017, ha recorregut durant tres anys deu museus de diferents localitats de la província de Barcelona, i ha estat visitada per aproximadament 12.000 persones, segons el Museu de Badalona. La mostra, que va estar formada per cent peces, moltes d'elles del fons propi del museu, però també de donacions, repassa moments històrics des del s. XIX fins al s. XXI a través de la roba interior, des de quan les dones utilitzaven roba íntima augmentada, com mirinyacs o polissons que transformaven el seu cos per exagerar-lo, fins al s. XXI, quan hi ha un esclat de la indústria de la roba interior, amb molta diversitat de peces i estils. "Són uns canvis de paradigma importants, que tenen a veure amb el paper de l'home i la dona en la societat al llarg d'aquests temps, condicionat per una visió del que es considerava ben vist o mal vist", explica Joan Mayné, comissari de la mostra junt amb Núria Sadurní.

Part de la mostra 'Intimitats' Foto: MB. AI. Antonio Guillén

En aquest sentit, 'Intimitats' ha analitzat canvis socials com el fi de les cotilles, tot just després de la Primera Guerra Mundial, quan les dones es van incorporar massivament a les fàbriques i es van alliberar d'aquesta peça que les constrenyia per poder treballar bé. O l'evolució de la tecnologia per explicar els avenços de la humanitat a través de la roba interior, com les mitges de niló, que van sorgir gràcies a uns telers circulars que no existien fins el moment o la roba interior intel·ligent, que mesura pulsacions, temperatura corporal o fa massatges, fins i tot.

Així mateix, 'Intimitats' ens permet analitzar el naixement de les modes i de l'*star sistem*, quan l'aparició del cinema ens imposa "uns models determinats de dona i home, que contrasta molt amb les èpoques de la postguerra i el franquisme que es vivien a l'Estat Espanyol, on la dona vesteix de negre i està privada de les seves llibertats i reclosa a casa", apunta Mayné.

El paper de la dona a través de la roba interior relata molt bé la cosificació patida

La cosificació de la dona

Per Silvia Ventura, conservadora de Tèxtil i Moda del Museu del Disseny de Barcelona, especialitzada en roba interior, el paper de la dona a través de la roba interior relata molt bé la cosificació que el gènere femení ha patit al llarg dels segles. "A la dona se li dona el poder i la funció social d'ensenyar la riquesa del seu marit. Ell es vesteix de negre i se'n va a treballar i la dona, amb el seu propi cos, és un aparador de la riquesa del marit", indica. En aquest sentit, la roba parla: "Si portem unes mànigues o un coll molt llarg, o una cotilla que ens impedeix respirar, això vol dir que la dona no treballa, i per tant no és independent, i es converteix en un objecte de desig de l'home", explica.

Coincideix la directora del Museu de Badalona, Margarida Abrás, qui afegeix que l'exposició comença explicant com es parteix d'una societat "molt masclista on la dona és bàsicament un ornament" i com aquesta va evolucionant i va canviant a una indumentària més pràctica. ●

'Sexe en l'època romana', altra exposició d'èxit del Museu de Badalona

També itinerant, la mostra ha estat visitada per més de 50.000 persones a Catalunya, Euskadi i Comunitat Valenciana

S. R.

És un mite o a Roma les bacanals eren constants? Estava acceptada l'homosexualitat? Era ben vist tenir diferents relacions sexuals al mateix temps? Aquests i d'altres dubtes queden aclarits gràcies a l'exposició 'Sexe en l'època romana', una mostra del Museu de Badalona, comissariada per Joan Mayné i Esther Gurri, i que porta cinc anys itinerant per Catalunya, encara que també ha viatjat a Euskadi i a la Comunitat Valenciana. Des del Museu de Badalona apunten que l'exposició ha estat visitada per aproximadament 50.000 persones. Ara mateix es troba al Museu d'Arqueologia de Catalunya, a Barcelona.

A través d'un centenar de peces i panells amb motius sexuals "molt explícits", segons reconeix Joan Mayné, i gràcies als fragments de textos d'escriptors clàssics romans, perquè ells mateixos expliquin com eren les seves relacions sexuals de forma "pura, perquè no es troben els prejudicis que podem tenir en l'actualitat", diu Mayné, es descobreix quina era la vida sexual dels romans, que passa per diverses etapes. Des d'una època en la que el sexe es vivia en l'àmbit domèstic, a una època de llibertinatge, que és el que ha quedat retractat a les pel·lícules de Hollywood, i que va dur a que apareguessin certs corrents filosòfics "que porten a una regressió del que és ben vist i mal vist, amb unes normes socials més rígides, fins arribar a la conversió de l'emperador al cristianisme", apunta el comissari, qui assenyala que a l'Imperi Romà també hi havia molts tabús, prejudicis i molt sotmetiment de la dona.

Segons indica Mayné, tant 'Intimitats' com 'Sexe en l'època romana' "parlen de temes amb un cert punt picant que expliquen la vida quotidiana de les persones. No fem un discurs només de les pedres, si no de com era la vida en aquelles èpoques, perquè la gent el que vol saber és què feien, què menjaven, com vivien, amb què es divertien, etc. És un enfoc molt popular, però sense renunciar als continguts erudits i rigorosos", diu el comissari de les dues exposicions. ●

Algunes de les peces de 'Sexe en l'època romana' Foto: MB. AI.

Cultures

Més participació que mai als Premis Literaris Ciutat de Badalona

Enguany s'han presentat 147 obres, les guanyadores de les quals es faran públiques el proper 25 de juliol

Silvia Rodríguez Gómez

Queden només un parell de setmanes perquè es facin públics els noms dels guanyadors dels Premis Literaris Ciutat de Badalona, però enguany ja hi ha bona notícia, i és que aquesta és l'edició amb més participació de la història d'aquests premis, que van començar en la modalitat de narrativa fa 27 anys. En total, s'han presentat 147 obres. 46 al Premi Ciutat de Badalona de Narrativa-Països Catalans Solstici d'Estiu; 11 al Premi Ciutat de Badalona de Narrativa Juvenil; 67 al Premi Betúlia de Poesia memorial Carme Guasch i 23 obres al Premi de Teatre Breu Inicia't.

L'Ajuntament de Badalona, convocant del concurs en col·laboració amb la llibreria El Full i les entitats Festa Nacional dels Països Catalans i Amics del Teatre Zorrilla, creu que aquests tipus de guardons són molt importants per facilitar als escriptors una via d'accés a l'esfera pública, però també per promocionar la ciutat. Segons José Antonio Jiménez, tècnic de cultura de l'Espai Betúlia i responsable de l'organització, un premi d'aquestes característiques "ajuda a posar el nom de la ciutat en la pantalla pública en els diversos actes de promoció relacionats amb els premis". I per altra banda, diu, "estableix connexions amb diversos agents culturals, com editorials, llibreries, entitats, personalitats de la cultura i els propis escriptors".

Els premis ajuden a escriptors novells però també projecten el nom de la ciutat, segons els organitzadors

Els membres del jurat estan enfeinats aquests dies. Hi ha sis membres en cada modalitat, excepte en la de teatre, que són vuit, i es reuniran el proper 24 de juliol per deliberar les obres guanyadores, que es faran públiques a l'endemà. La Blanca Bravo Cela, escriptora i membre del jurat, comenta que per triar l'obra que més li agrada apunta "els punts forts de cada llibre, valorant tant l'argument, com l'estructura i l'estil", sense oblidar el seu vessant comercial, perquè, argumenta, "ha de ser una obra que pugui interessar a un públic ampli".

El dia de la deliberació, cada membre del jurat porta un favorit i, a partir d'aquí, "amb una llista de preferències que va de més a menys, es debat sobre l'oportunitat de text", explica l'autora, qui reconeix que "suposa un honor formar part de les persones que prenen decisió respecte a un text" i que "llegir les obres d'altres que creen trames i s'esforcen per arribar a les ments i els cors dels lectors és molt emocionant". Enguany la dotació econòmica dels premis ha pujat, 3.000 euros per la modalitat de narrativa, 2.000 en les modalitats de poesia i narrativa juvenil i 1.000 en la de teatre. A més a més, les obres guanyadores es publicaran en format digital. A part de la recompensa econòmica, aquests premis també poden servir com a trampolí per les persones guanyadores. José Antonio Jiménez creu que més que per la projecció dels Premis, que també, "guanyar és un revulsiu per continuar escrivint i per intentar superar-se. Si la persona guanyadora és un professional de l'escriptura, la importància de guanyar aquests premis és més relativa, tot i que ajuda a establir el seu nom en una posició de solvència dins del cànon literari, i a publicar, que cada vegada és més difícil".

Així mateix es manifesta Bravo Cela, qui indica que "qualsevol premi pot servir com a inici d'una carrera literària, doncs vivim en un moment en que els aparadors són fonamentals". En aquest sentit, el Premi Literari Ciutat de Badalona serveix com a plataforma important per tal de donar repercussió "no només als textos, sinó que també a la cultura". Segons l'escriptora, aquets guardons són "un punt de trobada per a escriptors i lectors que garanteix la salut intel·lectual d'una ciutat". ●

Entrega dels premis Ciutat de Badalona en l'edició de l'any passat Foto: Lluís Andú

Un ofici amb moltes dificultats però amb noves oportunitats

Jordi Font-Agustí, que ha publicat set llibres, va guanyar el Ciutat de Badalona al 1999

S. R.

Quan l'escriptor badaloní Jordi Font-Agustí va guanyar el Ciutat de Badalona al 1999 ell ja havia publicat alguna obra a l'editorial Proa. No era novell, però sí que va viure l'experiència de guanyar aquest premi amb molta il·lusió. "Va ser molt enriquidor perquè la gent em parava pel carrer. La novel·la amb la qual vaig guanyar, 'Els silencis de Betúlia', parla d'una trama de corrupció política a Badalona i la gent reconeixia els personatges, els escenaris i les situacions que es descrivien", rememora l'autor. Encara que ha publicat set novel·les, algunes d'elles guardonades amb altres premis importants com el Manuel de Pedrolo de ciència ficció, Font-Agustí no va poder dedicar-se íntegrament a l'escriptura, fins ara que s'ha jubilat. "Jo sempre els hi dic als joves que em demanen orientació que en català no hi ha cap escriptor que visqui exclusivament d'escriure. O són periodistes, o fan cursos o són docents", apunta.

Segons l'autor, ara mateix és molt difícil publicar en català per dos motius. Un, diu "perquè els índex de lectura en català han baixat dels 700-800 llibres d'expectativa de venta de tirada inicial a uns 400 exemplars". D'altre banda, explica, la quantitat d'obres que es publiquen és enorme. "Les editorials han trobat un filó amb el que han anomenat gestió de serveis editorials, pels quals, si la novel·la és mínimament acceptable per formar part del segell, l'autor es paga l'edició i després recupera els diners si funciona el llibre", comenta. D'aquesta forma "tothom que tingui 2.000 euros a la butxaca pot publicar una obra, i les editorials viuen d'això perquè les ventes també han baixat molt".

"Hi ha molta gent que s'autoedita i veus obres amb faltes d'ortografia"

Per Font-Agustí, hi ha tot un negoci entorn l'afany de ser escriptor. "Les escoles d'escriptura solen tenir uns preus que no són barats; hi ha molta gent que s'autoedita i després veus obres amb faltes d'ortografia, i ara fins i tot els agents literaris comencen a cobrar per llegir les novelles", critica.

No obstant això, l'autor té motius per l'esperança, potser fora del format llibre. "Fa dos mil anys la literatura escrita no existia, i veníem de milers i milers d'anys de literatura oral. El llibre no és un paper sagrat, i ara els millors escriptors estan escrivint guions de sèries, que és la nova literatura del s. XXI. El que interessa és que els humans ens expliquem històries, no que es venguin llibres", assegura. ●

Badalona, capital de l'anís

La fàbrica d'Anís del Mono és una joia patrimonial i arquitectònica de la ciutat, però a més continua acollint tot el procés de producció del licor, des de la matèria prima mateixa

Vitrina amb col·lecció d'ampolles Foto: Javier Torres

Javier Torres Jiménez

Fa uns pocs anys que una escultura d'un mico a dimensió real a l'entrada del Pont del Petroli recorda que fa més d'un segle que una part de la platja de Badalona fa olor a anís. Una flaire que ha esdevingut tot un símbol de ciutat, que arriba a moltes parts del món però que té el seu centre neuràlgic a la fàbrica d'Anís del Mono, una joia modernista amb un alt valor arquitectònic i patrimonial, i que encara avui continua concentrant tota la producció d'aquest reconegut licor.

El Museu de Badalona és la institució encarregada d'ensenyar els budells de l'edifici i explicar tot el que ha passat al seu interior des que es començés a construir a finals de segle XIX per part de la família Bosch. Cada mes de juliol des de fa algunes temporades, a més, aprofiten l'ampli pati de la fàbrica per celebrar uns concerts íntims sota el nom de Nits d'Estiu del Museu a l'Anís del Mono, un exitós cicle que curs rere curs esgota entrades i en el que també es fa una visita per les instal·lacions.

La mítica marca de licor va començar el seu recorregut al carrer Soledat de Badalona, on vivien els Bosch, que van constituir la societat el 1870. No va ser fins 10 anys després, 1880, que va comprar el terreny i van començar a construir la fàbrica actual, almenys la planta baixa, a mans de Jaume Botey. La planta superior i altres ampliacions van anar arribant amb el pas dels anys, amb la guia de l'arquitecte modernista Joan Amigó Barriga, que també es va encarregar del disseny del mobiliari que encara llueix a dia d'avui als espais. La fàbrica va acabar sent catalogada com a patrimoni local, motiu pel qual ha pogut sobreviure a les lleis de costa.

Vicenç i Josep Bosch van donar les primeres passes plegats, però el segon dels germans va morir aviat, i Vicenç va tirar endavant l'empresa. "Va veure molt ràpid que la propaganda era una forma eficaç d'introduir productes en els mitjans de consum, així que el 1897 va convocar un concurs de pintures al que es van presentar pintors modernistes com Ramon Casas", explica Montserrat Carreras, del Museu de Badalona. Resultats d'aquella iniciativa van sorgir moltes imatges de la beguda amb el mico com a insígnia.

L'art i la imatge com a símbol

El nom de la marca, segons expliquen des de la pròpia empresa, prové de l'existència d'un mico que Vicenç Bosch va rebre com a regal de negocis, i que va viure al pati de la fàbrica. De fet, segons relaten, sempre hi va haver un d'aquests animals vivint a l'edifici fins el segle passat. A l'etiqueta que avui encara coneixem, el mico està il·lustrat amb la cara de Charles Darwin, des de l'època en la que el Darwinisme començava a fer-se un nom entre les corrents científiques. Hi ha qui diu que Bosch se'n reia amb la seva etiqueta; d'altres, que era una picada d'ullet.

Sigui com sigui, l'etiqueta té altres curiositats, com és el cas de la paraula "Destillacion", amb doble 'L', provinent del francès, on es van produir les enganxines. L'errata no es va canviar, i gràcies a ella, diuen des del Museu, es van poder identificar falsificacions. Ja que, poc a poc, Anís del Mono va guanyar molta fama i va intentar ser falsificada, més enllà dels nombrosos competidors que li van sorgir. El licor va guanyar nombrosos premis i reconeixements, i es va convertir en proveïdor de la Casa Reial, el que li va atorgar molt de prestigi.

La forma de l'ampolla tampoc és casual, i també ha servit per inspirar altres marques. Vicenç va agafar la idea d'una ampolleta de perfum que va comprar a París a la seva dona, amb formes adiamantades. Tant li va agradar que va demanar al perfumista que li deixés prendre el seu disseny com a referència. Una forma que ha contribuït durant dècades a participar en les cantades de nadales durant les festes d'hivern.

Des del 74, la marca pertany al Grup Osborne, però es produeix a Badalona

La marca va obrir una botiga al carrer Ferran de Barcelona on donar-se a conèixer i vendre el producte. El 1909, va col·locar a Amsterdam, ni més ni menys, el seu primer cartell lluminós, per després fer-ho a Madrid i Barcelona. La imatge de l'anís va quedar reflectida en nombrosos cartells, cromos i altres elements de publicitat visual. En les darreres dècades, tant el licor com la pròpia fàbrica han aparegut a anuncis i pel·lícules, la darrera, 'La llibreria', d'Isabel Coixet.

Des de 1974, Anís del Mono pertany al Grup Osborne, que sempre ha mantingut l'essència i les característiques originals del producte. Per això la producció continua sent íntegra i completa a Badalona, des que arriben les matèries primeres fins que les ampolles surten per ser venudes. "La producció completa i preservar l'essència artesanal és una de les coses que distingeix l'anís badaloní", explica Montserrat Carreras, que apunta la sala d'alambins, que encara continuen sent els tradicionals de fusta, com a gran exemple d'aquesta conservació.

A dia d'avui, detallen des del Museu, Anís del Mono ven uns 4,5 milions de litres cada any. La base de la recepta, que completen diferents anissos i elements naturals, és la matafaluga, que es compra a Granada i Màlaga, sobretot. Del total de la producció espanyola de la planta de l'anís, la marca badalonina adquireix el 50%. Una mostra, diuen les representants del Museu, de la magnitud de la producció que es fa a la ciutat. Més enllà de les fronteres estatals, l'anís s'exporta a tot Europa, inclòs Rússia, a Sudamèrica i també a la Xina, des de fa alguns anys. ●

Sala de producció de l'essència de l'anís Foto: J. T.

Vitrall de la fàbrica Foto: J. T.

L'elèctrica que només comercialitza amb energies renovables

Som Energia compta amb més de mig miler de socis a Badalona i té un grup local que fa difusió i explica els objectius d'aquesta cooperativa

Javier Torres Jiménez

L'any 2010 es va començar a gestar Som Energia, una de les primeres i poques cooperatives de consum d'energia que comercialitza electricitat provinent de fonts 100% renovables. Poc més d'un centenar de socis van engegar un camí que, vuit anys després, comparteixen milers de persones, també a Badalona. A dia d'avui, l'empresa té pràcticament 50.000 socis i sòcies i prop de 80.000 contractes de llum arreu d'Espanya.

L'origen del projecte va ser Catalunya, però poc a poc va anar creixent i es va fer extensiu per tota la península i actualment té presència des de Galícia a Balears, passant per Madrid, Andalusia o fins i tot les Canàries. A més, Som Energia implica directament als seus socis en la tasca de difusió de la iniciativa, i desplega grups locals a les localitats on té una massa social suficient.

Badalona, que té entre els seus habitants més de mig miler de socis de la cooperativa, és un d'aquests municipis, que compta amb un grup d'informació i assessorament de Som Energia que també treballa a Sant Adrià i Santa Coloma. "És més un moviment social que una empresa. La idea no és només consumir energia neta i més barata, sinó canviar el model energètic", explica l'Enrique Elejalde, un dels membres d'aquest grup local.

Estació de plaques fotovoltaiques de Som Energia a Andalusia Foto: Som Energia

Es reuneixen un cop al mes a l'Associació de Veïns del Centre, que els hi deixa un espai periòdicament, i treballen per anar fent xerrades, sensibilització de la població i intentar exercir d'interlocutor amb l'Ajuntament per intentar impulsar o proposar idees vinculades amb les energies netes. En aquest sentit, ajuden, assessoren i apadrinen a tot aquell que vulgui sumar-se a Som Energia. Dins d'aquesta guia, els membres del grup local assessoren a la gent que s'apropa amb les seves factures i revisen la potència contractada, que és una de les coses en les que tenim menys cura, diu Elejalde, i que més apuja el preu.

Per convertir-te en soci o sòcia de Som Energia has de dipositar un capital social de 100€, retornables, i participar de les propostes i assemblees de la cooperativa. Es pot ser soci i no ser client, ser ambdues coses i ser client sense ser soci, tot i que necessites d'algun soci o sòcia que t'apadrini.

I quins són els avantatges de formar part de Som Energia? En realitat, explica Enrique, no hi ha una gran diferència de preu respecte de les grans energètiques, tot i que, assegura, la cooperativa sí és una de les companyies més econòmiques. "Entre l'electricitat més cara i la més barata, pot ser hi ha una diferència de 30 euros, no més. El preu de les tarifes es decideix en assemblea, però estàs supeditat al mercat".

I és que Som Energia és una comercialitzadora que pretén ser també productora, però que ni de bon tros produeix tot el que necessita. El paradigma ideal, diuen, seria produir tant com es consumeixi, però l'autoconsum està molt limitat, apunten, i no és fàcil créixer en els dos aspectes al mateix ritme. Sobretot tenint en compte l'augment de socis i sòcies dels darrers anys.

Som Energia preveu tancar aquest 2018 amb una facturació d'uns 50 milions d'euros

No obstant, sí vol diferenciar-se amb els petits detalls, com ara mantenir el mateix preu durant tot un any, a menys que hi hagi una variació molt gran en el mercat general. "Fins ara no s'ha hagut de fer un reajustament. Només un any hi va haver un excedent molt ampli, i es va decidir guardar per altres anys", relata Elejalde. També et permet invertir en projectes i instal·lacions d'energies renovables, amb capital retornable, i que suposa una rebaixa de la factura. Al capdavall, tot pensat per a impulsar un canvi de model energètic. "La qüestió energètica és cabdal en el desenvolupament de la societat". Amb tot, Som Energia preveu tancar aquest 2018 amb una facturació de 50 milions d'euros. ●

L'Independent de Badalona

Anuncia't a L'Independent de Badalona
Sònia Perez 698 538 860
comercial@independentbdn.cat

El rugbi fa un salt a Badalona

El Rugby Club Badalona, creat a principis dels 60, ha quintuplicat el nombre de fitxes federatives i jugadors en tres anys

Torneig de rugbi platja del passat cap de setmana Foto: Rugby Club Badalona

J. T. J.

La platja del Coco, a tocar del Pont del Petroli, va vibrar el passat cap de setmana amb el Torneig Internacional Rugby Platja de Badalona, la 19a edició d'un certamen que cada estiu organitza el Rugby Club Badalona i que forma part del circuit de rugbi platja juntament amb altres localitats catalanes. Una jornada esportiva i festiva que ja s'ha convertit en tota una tradició durant els inicis de la temporada estival i que serveix per donar a conèixer un esport que té a la ciutat un representant des de fa quasi 60 anys.

El Rugby Club Badalona va néixer el 1961 i des de llavors és un dels representants del rugbi a Catalunya, i un dels pocs de la zona al nord de Barcelona, a banda de la pròpia capital catalana, on sí existeixen nombroses entitats de renom. Desenvolupen la seva activitat habitual a les pistes d'atletisme Paco Àguila, a prop de Can Ruti, unes instal·lacions que, tot i lluny de ser ideals, han fet un salt qualitatiu els darrers anys que han derivat en un creixement exponencial de l'equip.

Les millores de les pistes Paco Àguila han estat claus en el creixement del club

El 2015 es va escometre una remodelació del camp, amb canvi de gespa inclòs, que va resultar "imprescindible a nivell federatiu", explica el president del club, en Carles Soldevila. Allò va suposar un gran canvi per al Rugby Badalona, ja que el nombre de jugadors i jugadores s'ha multiplicat en tres anys. D'una trentena de fitxes s'ha passat a més de 150, tot un alè de vida per a aquest esport a nivell local. Ara, reivindiquen des del club, cal manteniment regular de l'equipament per no deixar perdre el que s'ha avançat.

"Hem estat tota la vida jugant en camp de sauló, destrossant-nos la pell. Si aquest esport ja és complicat per si mateix per la imatge que té, si a sobre un pare portava el seu fill i veia com estaven les instal·lacions, era molt difícil que s'apuntessin", lamenta el president. En aquest sentit, l'adequació ha permès atraure a molta més gent, i l'arribada de nens i gent jove ha estat un efecte crida per gent de l'entorn i coneguts.

El canvi d'aquests darrers tres anys ha aplanat el camí per poder constituir equips de vuit categories diferents, des de menors de vuit anys fins a veterans. Una de les assignatures pendents, ara, és la formació d'un conjunt femení. Fins a sub16, el rugbi és mixt, i actualment l'entitat disposa de jugadores a les categories inferiors que no podran seguir si no aconsegueixen sumar una vintena d'efectius, almenys. "Tenim noies molt bones de menys de 16 anys i no les podem deixar perdre. Farem el que calgui perquè continuïn", avança il·lusionat en Soldevila.

El Rugby Club està format en un 80% per persones de Badalona, però també per gent de Santa Coloma, Barcelona, Montcada, Mataró o el Vallès. El primer equip ha aconseguit arribar a 1a Catalana, després d'ascendir l'any passat, i les perspectives per mantenir un bloc potent i jove són molt bones. De fet, assegura en Carles, hi ha series opcions d'arribar a Divisió d'Honor Catalana en dos o tres anys, si el treball continua rodant bé.

Tot i així, no és cap obsessió, subratlla, perquè la prioritat primera és seguir fomentant l'escola i la base, els elements claus perquè el primer equip continuï millorant i creixent. En aquest sentit, una de les eines per sumar més jugadors i jugadores al projecte és el contacte amb les escoles de la ciutat per oferir iniciació al rugbi, una iniciativa que fan d'anys enrere i que funciona, no sense haver de lluitar contra els prejudicis cap a aquest esport. ●

Torneig a la platja del Coco Foto: Rugby Club Badalona

Partit rugbi platja femení Foto: Rugby Club Badalona

L'apunt

Lluita contra els prejudicis

Un dels problemes amb els que s'han trobat sempre, indiquen des del club, és la mala imatge que el rugbi acostuma a tenir, com a esport de contacte. "De cara a nens i nenes petites és complicat. Molts cops les famílies intenten treure'ls-hi la idea del cap perquè es pensen que és un esport violent", lament en Carles. En realitat, explica, la gent que porta els seus fills al Rugby Club està "encantada" perquè també fan una evolució com a persones. "Som molt exigents amb els estudis dels jugadors, intentem inculcar molts valors i respecte a tothom".

Una imatge que es reflecteix en el denominat tercer temps, una tradició del rugby que consisteix en seure amb l'equip contrari a prendre un refrigeri i comentar el partit en bona sintonia, per deixar qualsevol rivalitat al terreny de joc. Més enllà d'això, des de l'entitat de Badalona intenten implicar sempre molt a pares i mares. "Fem que participin del club i l'ambient que es crea sempre és molt bo". ●

Partit rugbi platja femení Foto: Rugby Club Badalona

L'independent de Badalona

Institut Dental
Som una família i cuidem de les persones

Segueix-nos a:

PREUS ESPECIALS PER A PERSONES DE +50 ANYS EN IMPLANTOLOGIA DENTAL

Implantologia dental: **La teva solució**

"FEIA TEMPS QUE NO MENJAVA AMB **SEGURETAT**"

Per tractament acceptat d'implants, **raspall elèctric** especial per implantologia dental **de regal**.

+ Radiografia panoràmica + Diagnòstic + Pla de tractament GRATIS

Higiene Dental gratuïta i obsequi de regal lliurant aquesta revista

+ FACILITATS DE PAGAMENT PER A TOTS ELS TRACTAMENTS

BADALONA
Carrer del Mar 16, 08911
Tel. **93 277 64 35**
badalonacentre@institutdental.es
Registre Sanitari E08619200

BADALONA
Passeig de la Salut 50, 08914
Tel. **93 252 62 13**
badalonasalut@institutdental.es
Registre Sanitari E08595679

www.institutdental.es